

Валютні курси. Режими валютних курсів.

Їх рівновага

Валютний курс – співвідношення між грошовими одиницями двох країн, яке використовується для обміну валют при здійсненні валютних та інших економічних операцій.

Сучасні типи режимів валютних курсів у світовій валютній системі включають фіксований та плаваючий режими.

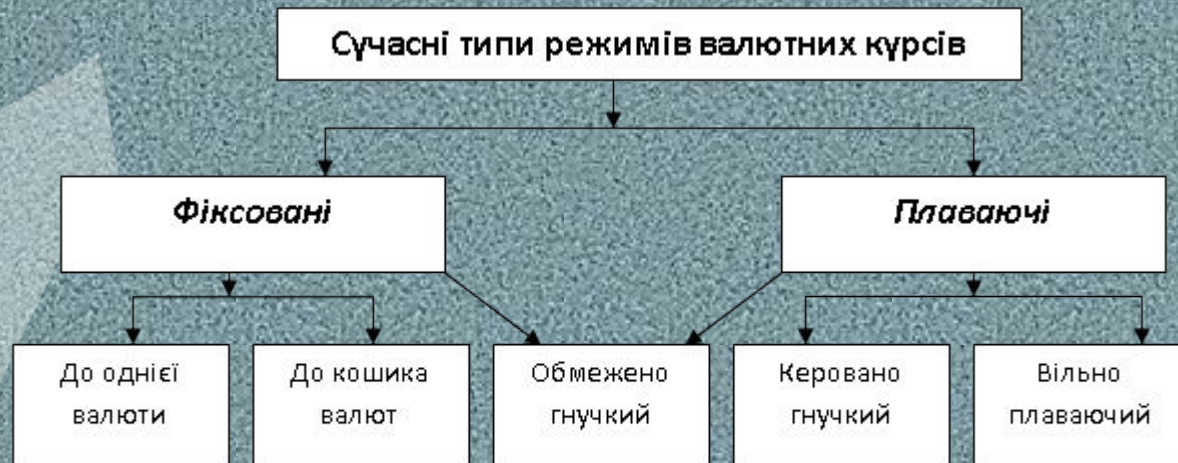

Рис. 1.2 Схема сучасних типів режимів валютних курсів

Фіксований валютний курс — це офіційно встановлене Центральним банком фіксоване співвідношення між національною грошовою одиницею та валютою іншої країни.

Фіксований курс встановлюється на основі таких показників, як співвідношення цін у даній країні з цінами країн головних торговельних партнерів, рівень валютних резервів, стан торговельного балансу тощо.

Фіксований валютний курс є найсприятливішим за умови внутрішніх кризових ситуацій у нестабільній економіці. Він забезпечує нижчі темпи інфляції та досить стабільні умови для зовнішньоекономічної діяльності, бо створює можливість прогнозувати розвиток ситуації в країні.

Був уведений після Другої світової війни згідно з Бреттон-Вудськими угодами. Після краху в 1970-х роках Бреттон-Вудської системи більшість країн перейшла від режиму фіксованих валютних курсів до плаваючих валютних курсів.

Одним із головних питань, які стоять перед Центральним банком при встановленні фіксованого валютного курсу, є пошук певного міжнародного стандарту, на який буде зорієнтована вартість національної грошової одиниці. Як правило, курси національних валют перебувають у жорсткій відповідності до долара США. Деякі країни прикріп свої національні валюти до євро, деякі до валют сусідніх держав (Бутан — до індійської рупії, Лесото - до ранда ПАР) або до декількох валют (кошика валют), наприклад до СПЗ (емітовані МВФ міжнародні резервні й платіжні засоби).

Плаваючий курс — це співвідношення між національною грошовою одиницею та валютами інших країн, яке складається залежно від попиту і пропозиції валют на валютному ринку країни.

Плаваючі курси частіше використовуються в країнах із розвинутою ринковою економікою та високим рівнем доходу. Для успішного застосування плаваючого курсу необхідні економічна і політична стабільність держави, відсутність або незначні темпи інфляції, що досягається проведенням жорсткої монетарної та фіскальної політики.

Водночас за вільного "плавання" валютних курсів зовнішні фактори меншою мірою впливають на стан національної економіки, оскільки плаваючий валютний курс вирівнює попит і пропозицію на іноземну валюту .

У разі використання плаваючого валютного курсу рух іноземної валюти не впливає на грошову базу, і Центральному банку можна проводити власну грошово-кредитну політику, передбачаючи, що це не вплине значною мірою на стан платіжного балансу.

Чинники впливу на курс валюти за плаваючого режиму

Розрізняють кон'юнктурні та структурні чинники, які впливають на валютний курс.

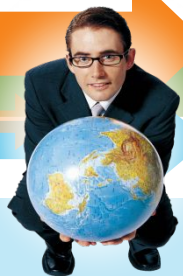
Кон'юнктурні чинники пов'язані з коливаннями ділової активності, політичної та військово-політичної обстановки, з чутками (іноді ажіотажними), здогадками та прогнозами.

До структурних чинників можна віднести:

- показники економічного росту (валовий національний продукт, обсяги промислового виробництва й ін.);
- стан платіжного балансу, ступінь залежності від зовнішніх джерел сировини;
- ріст грошової маси на внутрішньому ринку;
- рівень інфляції й інфляційні чекання;
- платоспроможність країни і довіра до національної валюти на світовому ринку.

Валютна політика

Валютна політика -це сукупність економічних, правових та організаційних заходів і форм, здійснюваних державними органами, центральними банківськими і фінансовими установами, міжнародними валютно-фінансовими організаціями у галузі валютних відносин.

Через валютну політику держава впливає на ефективність та цілеспрямованість використання валютних засобів. Сфера дії валю охоплює валютний ринок та ринок металів і каменів.

Валютна політика є частиною зовнішньоекономічної політики і включає:

- валютну дисконтну політику;**
- валютну девізну політику;**
- валютне субсидування;**
- диверсифікацію валютних резерв**

Валютна дисконтна політика — це система економічних і організаційних заходів держави з використання облікової ставки процента для орієнтовного коректування валютного курсу, регулювання руху короткотермінових інвестицій та збалансування платіжних зобов'язань. Реалізується вона через вплив на стан грошового попиту, динаміку і рівень цін, обсяг грошової маси, міграцію короткотермінових інвестицій. Таким чином досягається динамічна рівновага внутрішньої економіки в системі світогосподарських зв'язків. Залежно від того, який в країні встановлено режим — фіксованих чи плаваючих курсів — застосовується різний набір економічних важелів для відновлення

Валютна девізна політика — це система регулювання валютного курсу купівлею та продажем валюти через валютну інтервенцію та валютні обмеження.

Валютна інтервенція — це форма впливу центрального банку країни на формування курсу національної валюти. Полягає у здійсненні банком цільових операцій з купівлі-продажу іноземної валюти (твердої) за національну. Для підвищення курсу власної грошової одиниці банк продає іноземну валюту, а для зниження курсу своєї валюти він скуповує тверду валюту в обмін на національну.

Валютні обмеження — це система правових, організаційних та економічних заходів, які регламентують операції з національною та іноземною валютами.

Довготривала валютна політика передбачає заходи зі зміни валютного механізму і стосується порядку валютних розрахунків, режиму валютних курсів і паритетів, використання золота і резервних валют, міжнародних платіжних засобів тощо.

Інтервенції ефективні, якщо незбалансованість міжнародних розрахунків країни тимчасова, але у випадку глобальної незбалансованості вони не в стані протистояти падінню або підвищенню валютного курсу.

Курс, при якому помітною рівновага попиту та пропозиції на іноземну валюту, називається рівноважним валютним курсом.

Рівноважним є валютний курс, при якому досягається баланс рахунку поточних операцій платіжного балансу. Переваги концепції полягають в тому, що рівновага рахунку поточних операцій нерідко розглядається як цільовий орієнтир економічної політики.

Оптимальним, рівноважним курсом є валютний курс, що забезпечує досягнення рівноваги платіжного балансу, коли відсутні обмеження на міжнародну торгівлю, спеціальне стимулювання припливу або відтоку капіталу і надмірна безробіття.

Дякую за увагу!

